

№414, 8-noyabr, 2021 y.

**COVID
19**

COVID-19 ga qarshi vaksinalarning
ishlanmalari bo'yicha

DAYJEST

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2021

Jahonda pandemiya bilan bog'liq vaziyat

2021 y. 7-noyabr holatiga ko'ra

Umumiy zararlanganlar soni	-	250 533 531	(+ 417 672)
Sog'ayganlar soni	-	226 779 017	(+ 343 218)
Vafot etganlar soni	-	5 063 665	(+ 6 370)

Mamlakatlar bo'yicha bemorlar soni

	AQSh	-	47 318 849	(+ 32 479)
	Hindiston	-	34 356 635	(+ 10 879)
	Braziliya	-	21 874 324	(+ 11 866)
	Buyuk Britaniya	-	9 301 909	(+ 30 305)
	Rossiya	-	8 795 095	(+ 39 165)
	Turkiya	-	8 231 679	(+ 25 304)
	Fransiya	-	7 208 937	(+ 9 605)
	Eron	-	5 987 814	(+ 7 554)
	Argentina	-	5 296 188	(+ 928)
	O'zbekiston	-	187 924	(+ 258)

Manba: <https://www.worldometers.info/coronavirus/>

O'zbekistonda COVID-19 qarshi vaksinatsiya bo'yicha hisobot

2021 y. 6-noyabr holatiga ko'ra

Hududlar	Jami emlanganlar soni	Bir kunda emlanganlar soni
Qoraqalpog'iston Respublikasi	1 459 809	12 848
Andijon viloyati	2 885 682	21 845
Buxoro viloyati	1 637 571	22 059
Jizzax viloyati	1 115 679	5 795
Qashqadaryo viloyati	2 012 249	21 055
Navoiy viloyati	1 132 341	4 255
Namangan viloyati	2 949 515	25 037
Samarqand viloyati	2 598 601	52 901
Surxondaryo viloyati	2 405 695	14 042
Sirdaryo viloyati	679 281	6 422
Toshkent viloyati	2 536 415	22 232
Farg'ona viloyati	3 022 672	28 125
Xorazm viloyati	1 755 599	20 574
Toshkent sh.	1 654 423	41 641
Jami	27 845 532	298 831

Manba: SSV matbuot kotibi // <https://t.me/ssvmatbuotkotibi>

JSST tomonidan baholash jarayonida COVID-19 ga qarshi vaksinlarning holati

2021 y. 5-noyabr holatiga ko'ra

№	Ishlab chiqaruvchi	Vaksina nomi	Platforma	Arizalarni qabul qilish	Uchrashuv o'tkazish	Ma'lumotnomani ko'rib chiqish uchun qabul qilish	Baholash holati	Kutilayotgan chiqish sanasi
1	Pfizer	BNT162b2/COMIRNATY	mRNK	+	+	+	Yakunlangan	Tasdiqlangan 31.12.2020
2	AstraZeneca/University of Oxford	AZD1222	Recombinant replication defective chimpanzee adenovirus expressing surface glycoprotein SARS-CoV-2	+	+	+	Yakunlangan	Tasdiqlangan 15.02.2021
3	Janssen	Ad26.COV2.S	Recombinant vector vaccine against adenovirus type 26 (Ad26), incapable of replication, encoding Spike (S) protein (SARS-CoV-2)	+	+	+	Yakunlangan	Tasdiqlangan 12.03.2021
4	SK BIOscience - AstraZeneca/University of Oxford	AZD1222	=	+	+	+	Yakunlangan	Tasdiqlangan 16.04.2021
5	Serum institute of India	Covishield	Recombinant adenoviral vector ChAdOx1 encoding the Spike SARS-CoV-2 protein antigen	+	+	+	Yakunlangan	Tasdiqlangan 16.04.2021
6	Moderna	mRNA-1273	mRNA-based vaccine encapsulated in lipid nanoparticles	+	+	+	Yakunlangan	Tasdiqlangan 30.04.2021
7	Sinopharm / BIBP	SARS-CoV-2 Vaccine (Vero Cell), Inactivated (InCoV)	Inactivated, produced in Vero cells	+	+	+	Yakunlangan	Tasdiqlangan 07.05.2021
8	Sinovac	SARS-CoV-2 Vaccine (Vero Cell), Inactivated	Inactivated, produced in Vero cells	+	+	+	Yakunlangan	Tasdiqlangan 01.06.2021
9	Gamaleya nomidagi markaz	Sputnik V	COVID-19 vaccine based on human adenovirus vector	+	+	Rolling Review jarayoni davom etmoqda	Jarayon qayta ishga tushirildi	

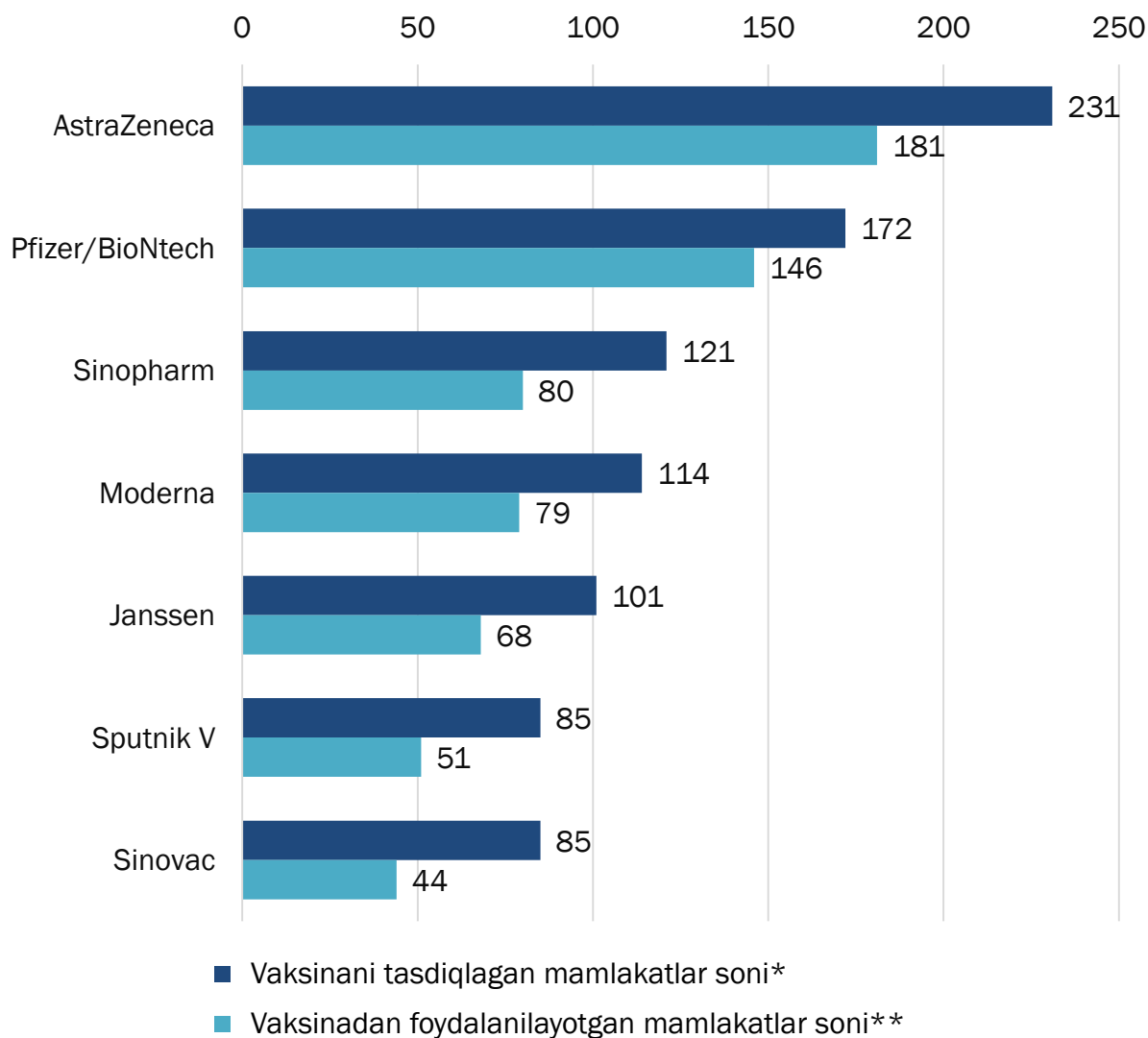
Manba:

Status of COVID-19 Vaccines within WHO EUL // https://extranet.who.int/pqweb/sites/default/files/documents/Status_COVID_VAX_20Oct2021.pdf

Vaksinani tasdiqlagan va undan foydalanilayotgan mamlakatlar soni

2021 y. 5-noyabr holatiga ko'ra

Manbalar:

*Approved or Authorized Vaccines // <https://www.nytimes.com/interactive/2020/science/coronavirus-vaccine-tracker.html>

COVID-19 Vaccine Market Dashboard //

<https://www.unicef.org/supply/covid-19-vaccine-market-dashboard>

**Tracking Coronavirus Vaccinations Around the World //

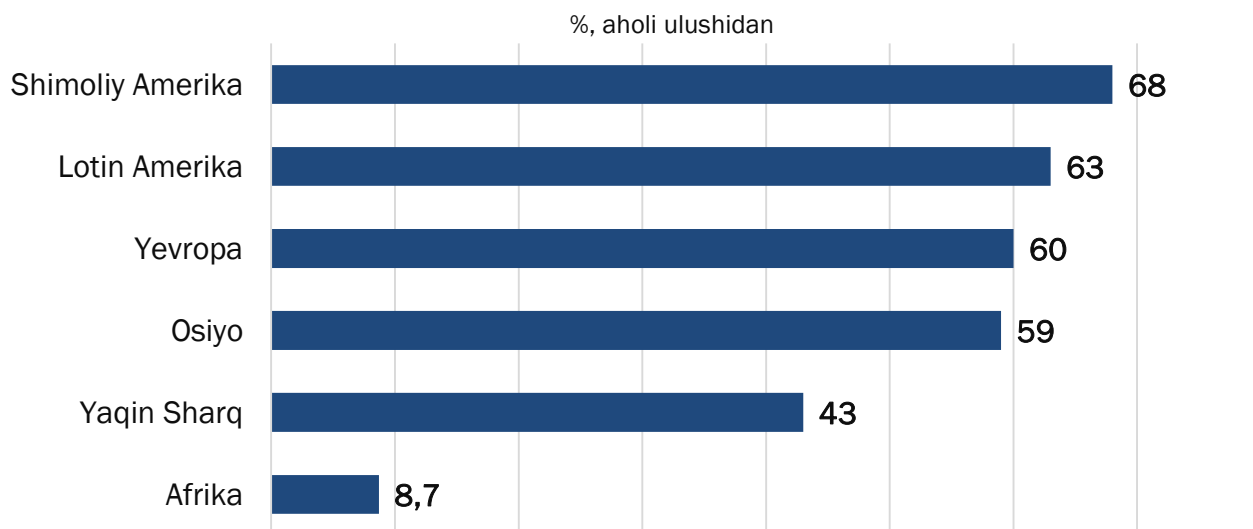
<https://www.nytimes.com/interactive/2021/world/covid-vaccinations-tracker.html>

Mamlakatlar va kontinentlar kesimida COVID-19 ga qarshi emlanganlar soni

2021 y. 5-noyabr holatiga ko'ra

№	Davlatlar	Emlanganlar soni		Aholining umumiy sonida emlanganlarning ulushi	
		100 ta kishiga	Jami	Bitta doza bilan emlangan	To'liq emlangan
	Dunyo	93	7 147 274 320	51 %	40 %
1	BAA	217	21 219 066	99 %	89 %
2	Kuba	228	25 869 765	88 %	65 %
3	Portugaliya	158	16 246 592	88 %	87 %
4	Chili	196	37 084 169	87 %	80 %
5	Malta	176	883 070	86 %	85 %
6	Kambodja	169	27 840 354	84 %	80 %
7	Singapur	177	10 094 499	83 %	82 %
8	Qatar	171	4 845 533	83 %	78 %
9	Bruney	140	607 436	81 %	59 %
10	Ispaniya	153	72 233 182	81 %	79 %

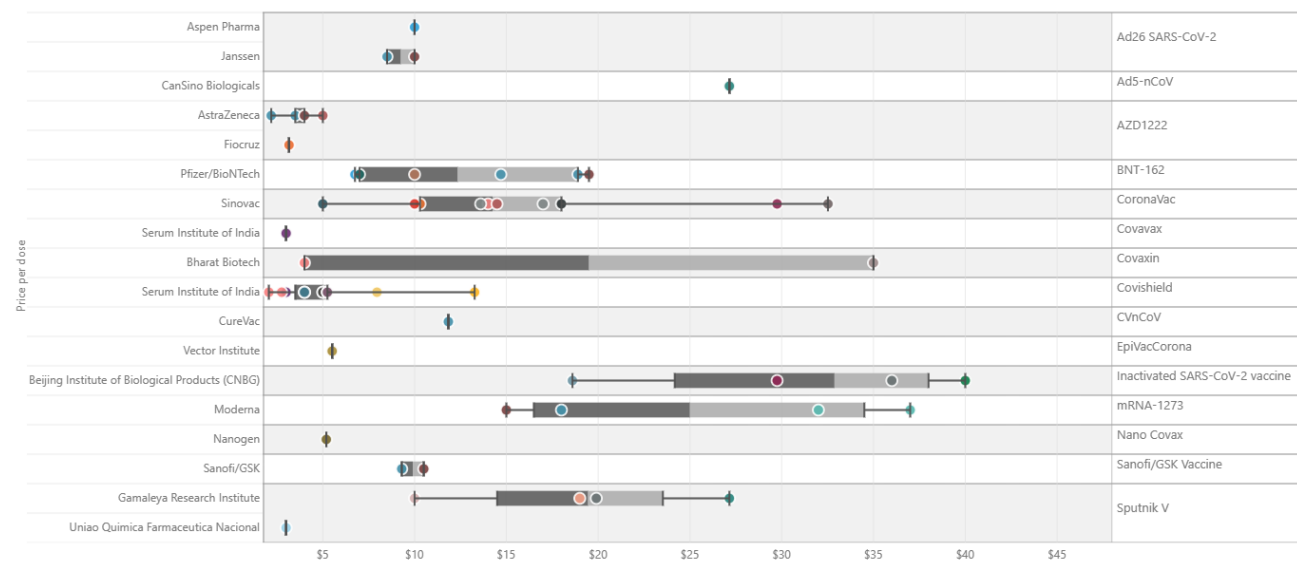
Manba:
Tracking Coronavirus Vaccinations Around the World // <https://www.nytimes.com/interactive/2021/world/covid-vaccinations-tracker.html>

COVID-19 ga qarshi vaksinalarning narxi

2021 y. 5-noyabr holatiga ko'ra

No	Vaksinaning ishlab chiqaruvchisi	Vaksinalarning narxi (bitta doza uchun)*
1	Pfizer	\$6,75-18,90
2	AstraZeneca/University of Oxford	\$2,19-5
3	Serum institute of India	\$3-13,27
4	Sinopharm	\$144,27 (2 ta doza uchun)
5	Sinovac	\$10,30-29,75
6	Moderna	\$15-37
7	Janssen	\$8,50-10
8	The Gamaleya National Center (Sputnik V)	\$11-19,90

Manba:

* COVID-19 Vaccine Market Dashboard //

[https://www.unicef.org/supply/covid-19-vaccine-market-](https://www.unicef.org/supply/covid-19-vaccine-market-dashboards)

[dashboards?utm_source=facebook&utm_medium=organic&utm_campaign=coronavirus&fbclid=IwAR101804JupyKfUU1u6osTc-nNVGj7kiYDI8eJtiMUgjEIALGhYO3w0EE](https://www.unicef.org/supply/covid-19-vaccine-market-dashboards?utm_source=facebook&utm_medium=organic&utm_campaign=coronavirus&fbclid=IwAR101804JupyKfUU1u6osTc-nNVGj7kiYDI8eJtiMUgjEIALGhYO3w0EE)

O'zbekistonda katta yoshli aholining 67 foizdan ortig'i COVID-19 vaksinasining birinchi dozasi bilan emlandi

O'zbekistonda 18 yoshdan oshgan aholining 67,4 foizi koronavirusga qarshi vaksinaning birinchi dozasi bilan emlandi. Mamlakat Sog'liqni saqlash vazirligi ma'lumotlariga ko'ra, 4-noyabr holatiga ko'ra, respublikada 27 845 532 doza vakcina qo'llangan bo'lib, ulardan birinchi dozani 14 450 493 kishi, ikkinchi va uchinchi (Xitoy-O'zbekiston ZF-UZ-VAC2001 vaksinasi uch dozada yuboriladi) vaksinaning tarkibiy qismlari bo'lib, mos ravishda 8 892 490 va 4 502 549 nafar o'zbekistonliklar vaksinani qabul qilgan [5].

Eslatib o'tamiz, O'zbekistonda 1-apreldan emlash kampaniyasi boshlangan edi. Emlash oltita dori vositasida: AstraZeneca, ZF-UZ-VAC2001, Sputnik-V, Moderna, Pfizer va Sinovac vaktsinalari bilan amalga oshirilmoqda. 3-avgust kuni respublikada mehnatga layoqatli aholini majburiy emlashning huquqiy asoslarini belgilovchi qonun qabul qilindi. 28-sentyabrdan boshlab ixtiyoriy asosda 12 yoshdan oshgan bolalarni Pfizer vaksinasi bilan emlashga ruxsat berildi [6].

Pfizer yangi COVID-19 preparatining 89 foiz samaradorligi haqida xabar berdi

Amerikaning Pfizer kompaniyasi COVID-19 ni davolash uchun mo'ljallangan tabletkalar ko'rinishidagi virusga qarshi preparatni klinik sinovining ikkinchi bosqichida, kasalxonaga yotqizilish yoki o'lim xavfini 89 foizga kamaytirganini ma'lum qildi. Bu haqda farmatsevtika kompaniyasi saytida chop etildi. Tabletkaning klinik sinovlari mart oyida boshlangan edi [7].

Pfizer kompaniyasining bosh ilmiy direktori Mikael Dolsten pandemiyaga qarshi kurash uchun vaktsinalar orqali oldini olish va yuqtirganlar uchun dori vositalari yaratish kerakligini ta'kidlagan edi [8]. Preparat xavfsiz va yaxshi ta'sirga ega ekanligi aniqlandi. Sinovda qatnashgan bemorlar guruhida 28 kun davomida o'lim holatlari qayd etilmadi.

“Koronavirus bilan kasallangan ammo, kasalxonaga yotqizilmagan katta yoshdagi bemorlarga 2/3 bosqichining muvaqqat tahlil natijalariga ko'ra PF-07321332 preparatni kasalxonaga yotqizish yoki o'lim xavfini 89% kamaytirgan”, - deyiladi xabarda. Ta'kidlanishicha, tadqiqotda nazorat guruhi ishtirokchilari orasida o'lim holatlari qayd etilmagan.

Kompaniya ma'lumotlariga ko'ra, agar bemorlar tabletkadan infeksiyaning birinchi belgisida virus tashxisidan keyin uch kun ichida qabul qilsa, preparat COVID-19 bilan kasallangan bemorlarda kasalxonaga yotqizilish yoki o'lim xavfini yengil va o'rtacha darajagacha kamaytiradi. Terapiya besh kun davomida har 12 soatda bir tabletkani qabul qilishni o'z ichiga oladi [9].

O'z navbatida, Reuters axborot agentligining ta'kidlashicha, Pfizer yil oxirigacha bunday dorining 180 mingdan ortiq dozasini ishlab chiqarish niyatida, kelgusi yilda esa dozalar sonini 50 millionga yetkazish rejalashtirilgan.

Pfizer AQSH oziq-ovqat va farmatsevtika idorasiga tadqiqot ma'lumotlarini taqdim etib, yangi preparatdan favqulodda foydalanish uchun ruxsat olish istagini bildirdi [10, 11].

Avstriya koronavirus cheklovlarini kuchaytirmoqda

Yangi COVID-19 holatlari avj olgani sababli, Avstriya shu haftadan boshlab koronavirus cheklovlarini kuchaytirmoqda. Xususan, emlanmagan fuqarolarning jamoat joylarda, kafe, restoran, sarta-roshxona, mehmonxonalarga borishi hamda 25 dan ortiq kishi bo'ladigan yig'ilishlarda qatnashishi taqiqlanadi [12].

Bundan tashqari, rasmiylar cheklovlar uchun to'rt haftalik muddatni belgiladilar, bu muddat davomida bitta doza bo'lsada vaksina olgan va PSR testi salbiy bo'lganlar davlat muassasalariga kirishlari mumkin.

5-noyabr kuni Avstriyada yangi COVID-19 bilan kasallanishning rekord soni 9300 ta holat qayd etildi. Avstriyada aholining qariyb 64 foizi emlanadi, bu Yevropa Ittifoqidagi o'rtacha 67 foizdan past.

Sentyabr oyi boshida Avstriya kansleri Sebastyan Kurts kelgusida karantin cheklovlari faqat koronavirusga qarshi to'liq emlanmaganlar uchun joriy etilishini ma'lum qildi [13].

Avstraliya COVID-19 vaktsinalarning yana bir muqobilini ishlab chiqdi

Avstraliyaning Nucleus Network biotexnologik kompaniyasi tadqiqotchilari COVID-19 nazal spreyi vaktsinasining klinik sinovlarini o'tkazmoqda. Yadro tarmog'i rahbari Pol Griffinning ta'kidlashicha, ishlab chiqilgan dori koronavirus infeksiyasi xavfini sezilarli darajada kamaytiradi va COVID-19 ning salbiy oqibatlaridan himoya qiladi [14].

Shu bilan birga, Griffin ta'kidlaganidek, mavjud vaktsinalar asosan faqat og'ir koronavirus infeksiyasi xavfidan himoya qiladi.

Avstraliyalik tadqiqotchilar yangi vaktsina hozirgi kunda qo'llanilayotganlarga qaraganda samaraliroq bo'lishi mumkinligini ta'kidlashmoqda. "Asosiy afzalliklaridan biri, vaktsinani patogen yoki virus kirib kelgan tarzda qo'llaganimizda, u holda javob virusni kirishini to'xtatish uchun yanada mukammalroq bo'ladi deb umid qilamiz", dedi Griffin.

Avstraliyalik mutaxassislarning joriy qilgan preparatni bir necha yil ichidan so'ng foydalanish uchun chiqishi mumkin.

Estoniyada yana bir burun spreyi vaktsinasi ishlab chiqildi. Shunday qilib, avgust oyi boshida Icosagen rahbari Icosagen Mart Ustav-kichkinanning so'zlariga ko'ra, laboratoriya sinovlari natijalariga ko'ra, nazal vaktsinasi koronavirusning barcha mavjud shtammlaridan samarali himoya qilishini aytdi [15].

Qozog‘istonlik olimlar COVID-19 ga qarshi beshta vaktsina ishlab chiqdi

Qozog‘iston Ta‘lim va fan vazirligining Bioxavfsizlik muammolari ilmiy tadqiqot instituti (RIBSP) olimlari koronavirus infeksiyasiga qarshi beshta vaktsina ishlab chiqdi. Ular orasida eng mashhuri inaktivlashgan QazVac vaktsinasi bo‘lib, uning samaradorligi klinik tadqiqotlar bilan tasdiqlangan. Shuningdek, RIBSP olimlari 1 subunit, 2 rekombinant va 1 jonli vaktsinani ishlab chiqdilar [16].

"Pandemiya davrida biz bir vaqtning o‘zida beshta platformada bir nechta nomzod koronavirus vaktsinalarini ishlab chiqishni boshladik. Bular inaktivlangan QazVac vaktsinasi, virus oqsiliga asoslangan QazCOVAC-P subunit vaktsinasi, ikkita rekombinant vaktsina va bitta jonli vaktsinadan iborat. Hozirda QazCOVAC-P subunit vaktsinasi klinik sinovdan o‘tkazilmoqda. 44 nafar ko‘ngillida o‘tkazilgan tadqiqotning birinchi bosqichi yakunlandi, hozirda 200 nafar ko‘ngillida klinik sinovlarning ikkinchi bosqichi davom etmoqda. Ilgari QazCOVAC-P vaktsinasi laboratoriya hayvonlari, jumladan, maymunlar ustida klinikadan oldingi tadqiqotlardan muvaffaqiyatli o‘tgan", – dedi Biologik xavfsizlik muammolari ilmiy tadqiqot instituti bosh direktori, biologiya fanlari doktori, prof. Kunsulu Zakarya.

QazCOVAC-P subunit vaktsinasi virus oqsili va moy komponentidan iborat. Sinovlar 18 yoshdan oshgan ko‘ngillilarda o‘tkazildi va bu bosqichda vaktsina xavfsizligini tasdiqladi.

RIBSP olimlari tomonidan ishlab chiqilgan kapripoksvirus va gripp virusiga asoslangan rekombinant vaktsinalar hali nom berilmagan. Birinchi rekombinant vaktsina laboratoriya hayvonlarida klinikoldi sinovdan o‘tkazilmoqda, ikkinchisi eksperimental namunalarni olish va standart ishlab chiqarish va nazorat qilish tartiblarini ishlab chiqish bosqichida.

Jonli vaktsina zaiflashtirilgan SARS-CoV-2 virusi va barqarorlashtiruvchi komponentlarga asoslangan. Zaiflashtirilgan shtammni olish uchun 150 dan ortiq o‘tish amalga oshirildi. Hozirda vaktsina immunobiologik xususiyatlari uchun sinovdan o‘tkazilmoqda [17].

1. Reported Cases and Deaths by Country, Territory, or Conveyance // <https://www.worldometers.info/coronavirus/> (07.11.2021)
2. Approved or Authorized Vaccines // <https://www.nytimes.com/interactive/2020/science/coronavirus-vaccine-tracker.html> (07.11.2021)
3. COVID-19 Vaccine Market Dashboard // <https://www.unicef.org/supply/covid-19-vaccine-market-dashboard> (07.11.2021)
4. Tracking Coronavirus Vaccinations Around the World // <https://www.nytimes.com/interactive/2021/world/covid-vaccinations-tracker.html> (07.11.2021)
5. ССВ: Юртимизда эмлаш жараёнларида 27,8 миллион дозадан ортиқ вакцина қўланилди, Самарқандда бир кунлик эмлаш кўрсаткичи 50 минг дозадан ошди // <https://t.me/ssvmatbuotkotibi> (07.11.2021)
6. ССВ: Юртимизда эмлаш жараёнларида 27 миллион дозадан ортиқ вакцина қўланилди // <https://t.me/ssvmatbuotkotibi> (07.11.2021)
7. Pfizer's novel COVID-19 oral antiviral treatment candidate reduced risk of hospitalization or death by 89% in interim analysis of phase 2/3 epic-HR study // <https://www.pfizer.com/news/press-release/press-release-detail/pfizers-novel-covid-19-oral-antiviral-treatment-candidate> (07.11.2021)
8. Pfizer Says Its Antiviral Pill Is Highly Effective in Treating Covid // <https://www.nytimes.com/2021/11/05/health/pfizer-covid-pill.html> (07.11.2021)
9. Pfizer Soars After Covid Pill Shows Strong Results in Study // <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-11-05/pfizer-to-see-u-s-nod-for-covid-pill-after-strong-results> (07.11.2021)
10. Pfizer заявила об эффективности разработанного компанией лекарства от ковида // <https://www.bfm.ru/news/485319> (07.11.2021)
11. Pfizer заявила, что ее новое лекарство от COVID-19 снижает риск госпитализации на 89% // <https://tass.ru/obschestvo/12851023> (07.11.2021)
12. Österreich führt bundesweit 2G-Regel ein // <https://www.spiegel.de/ausland/oesterreich-fuehrt-bundesweit-2g-regel-ein-a-de9bed04-ca9d-4e3a-b30f-6b2c0834b357> (07.11.2021)
13. В Австрии усиливают коронавирусные ограничения // <https://nv.ua/world/countries/v-avstrii-usilivayut-koronavirusnye-ogranicheniya-poslednie-novosti-50194264.html> (07.11.2021)
14. Будут эффективнее обычных вакцин: какие препараты помогут бороться с COVID-19 // <https://apostrophe.ua/news/zdorovie/2021-11-07/budut-effektivnee-obyichnyih-vaktsin-kakie-preparaty-pomogut-borotsya-s-covid-19/249046> (07.11.2021)
15. В Австралии разработали еще одну альтернативу вакцинам от COVID-19 // <https://cursorinfo.co.il/world-news/v-avstralii-razrabotali-eshhe-odnu-alternativu-vaktsinam-ot-covid-19/> (07.11.2021)
16. Пять вакцин от коронавируса разработаны казахстанскими учеными // <https://www.gov.kz/memleket/entities/edu/press/news/details/280401?lang=ru> (07.11.2021)
17. Пять вакцин против COVID-19 разработали казахстанские ученые // <https://kapital.kz/gosudarstvo/100096/pyat-vaktsin-protiv-covid-19-razrabotali-kazakhstanskiye-uchenyye.html> (07.11.2021)

**COVID
19**

**Coronavirus
Vaccine**

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2021